

تخریب و نابودی مساجد در بحرین

بزهشی مستند درباره مساجد تخریب شده توسط نیروهای نظامی بحرینی و سعودی

در بحرین در مدت سه ماه، مارچ، آوریل و می، سال ۲۰۱۱ میلادی،

پس از قیام ۱۴ فوریه مردم بحرین و در آغاز تهاجم

وحشیانه دولت بحرین برای اجرای

قانون سلامت ملی.

ترجمه:

دکتر حسن بشیر

جبار شجاعی

عنوان فرار دادی	هدم المساجد فی البحرين، فارسی
عنوان و نام پدیدآور	تخریب و نابودی مساجد در بحرین / تألیف حزب الوفاق البحرینی؛ ترجمه حسن بشیر، جبار شجاعی.
مشخصات نشر	تهران: موعود صادق، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	۵۴۱ ص: مصور (بخشی رنگی).
شابک	۹۷۸-۹۶۴-۹۰۸۲۵-۰-۹
وضعیت فهرست نویسی	فیبیا
موضوع	مسجدها -- بحرین -- تخریب
موضوع	مسجدها -- بحرین
شناسه افزوده	بشیر، حسن، ۱۳۳۳ - مترجم
شناسه افزوده	شجاعی، جبار، ۱۳۶۷ - مترجم
شناسه افزوده	جمعية الوفاق الوطني الإسلامية
رده بندی کنگره	۱۳۹۳ ب ۲۶۱/۲۳/۳ BP
رده بندی دیویی	۷۵۰۹۵۳۶۵/۲۹۷
شماره کتابشناسی ملی	۳۶۹-۷۲۹

- نام اثر: تخریب و نابودی مساجد در بحرین
- تألیف: حزب الوفاق البحرینی
- ترجمه: دکتر حسن بشیر - جبار شجاعی
- ویراستار: روح‌الله توکلی
- ناشر: موعود صادق
- سال نشر: ۱۳۹۴
- نوبت چاپ: اول
- شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
- قیمت: ۲۸۰۰۰ تومان

حق چاپ برای ناشر محفوظ است.
 آدرس: تهران، بزرگراه شهید چمران، بعد از باقرخان، نبش کوچه شهید اکبریان آذر، پلاک ۱۸، واحد ۳
 تلفن: ۶۶۵۶۱۸۶۷ - ۶۶۵۶۱۸۶۴
 دورنگار: ۶۶۴۲۳۰۲۷
 نشانی الکترونیک: mouoodesadiq.org@gmail.com

فهرست مطالب

۱۱.....	اهدا.....
۱۳.....	مقدمه مترجمین.....
۱۹.....	مقدمه.....
۲۳.....	روستای برپوره.....
۲۵.....	مساجد برپوره.....
۲۶.....	مسجد مؤمن.....
۴۴.....	مسجد سلمان فارسی.....
۵۲.....	مسجد امام جواد (علیه السلام).....
۵۹.....	مسجد امام باقر (علیه السلام).....
۶۹.....	مسجد ابوذر غفاری.....
۷۹.....	مسجد امام صادق (علیه السلام).....
۸۸.....	مسجد الدویره.....
۹۹.....	مسجد امام هادی (علیه السلام).....
۱۰۵.....	مسجد شیخ یوسف.....
۱۱۲.....	مسجد امام حسن (علیه السلام).....
۱۲۱.....	شهر حمّاد.....
۱۲۲.....	مسجد فدک الزهرا (علیه السلام).....
۱۳۹.....	مسجد امام جواد (علیه السلام).....
۱۴۷.....	مسجد ام البنین (علیه السلام).....

۱۶۱	مسجد امام حسن عسکری (علیه السلام)
۱۷۳	مسجد ابوطالب (علیه السلام)
۲۰۰	مسجد کریم اهل بیت (علیهم السلام)
۲۰۶	مسجد امام هادی (علیه السلام)
۲۲۸	مسجد بقیع
۲۳۶	مسجد امام سجّاد (علیه السلام)
۲۴۳	روستای عالی
۲۴۳	مسجد و آرامگاه بریغی
۲۵۴	مسجد عین رستان
۲۶۳	جزیره ستره
۲۶۳	مسجد و آرامگاه شیخ عابد
۲۷۹	مسجد شیخ محمد الوسطی
۲۸۹	روستای ماحوز
۲۸۹	مسجد الوطیه
۳۰۹	روستای مقابا
۳۰۹	مسجد المهدی (رضی الله عنه) (الوطیه: «قدمگاه»)
۳۱۷	روستای الکوره
۳۱۷	مسجد الکویکبات
۳۲۷	روستای الزنج
۳۲۷	مسجد العلویین (شیخ ابراهیم)
۳۳۸	مسجد المراوحه
۳۳۹	روستای کرزکان
۳۳۹	مسجد الرسول الاعظم (صلی الله علیه و آله)
۲۴۹	روستای سلماباد
۲۴۹	مسجد امام صادق (علیه السلام)

۳۵۸.....	مسجد امام علی (علیه السلام)
۳۶۳.....	مسجد فاطمه الزهرا (علیها السلام)
۳۶۹.....	روستای صدد
۳۶۹.....	مسجد امام علی (علیه السلام)
۳۹۹.....	روستای الدراز
۳۹۹.....	مسجد جامع بزرگ الدراز
۴۱۳.....	روستای بنی جمره
۴۱۳.....	مسجد خضر (علیه السلام)
۴۱۹.....	روستای عسکر
۴۱۹.....	مسجد صعصعه بن صوحان
۴۲۸.....	مسجد شیخ ابراهیم
۴۳۹.....	روستای جد حفص
۴۳۹.....	مسجد امام علی (علیه السلام)
۴۴۰.....	مسجد جامع المشرف
۴۴۵.....	روستای النعیم
۴۴۵.....	مسجد شیخ یعقوب
۴۴۹.....	روستای دبه
۴۴۹.....	مسجد الانوار
۴۵۵.....	روستای جد الحاج
۴۵۵.....	مسجد شیخ علی بن لطف الله
۴۵۹.....	شهر محرق
۴۵۹.....	مسجد الزهرا (علیها السلام)
۴۶۳.....	مواضع و بیانه‌های مربوط به تخریب مساجد و حسینیه‌ها در بحرین

مقدمه مترجمین

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ مَعَ مَسَاجِدَ اللَّهِ أَنْ يُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ وَسَعَى فِي خَرَابِهَا أُولَئِكَ مَا كَانَ لَهُمْ أَنْ يَدْخُلُوهَا إِلَّا خَائِفِينَ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ.

(چه کسی از فردی که از یاد شدن خدا در مساجدش منع می‌کند و اقدام به تخریب آن می‌نماید ستمکارتر است. این افراد جز با ترس حق ندارند در مساجد ورود یابند. ایشان در این جهان خار و در آخرت مبتلا به عذابی دردناک هستند.) (بقره: ۱۱۴)

توهین به مقدسات دینی، و نابودی مکان‌های مقدس، یک اقدام ضد انسانی و ضد دینی است که در همه جوامع انسانی به عنوان یک جنایت ضد بشری، محکوم می‌باشد. اقداماتی که کم و بیش در طول تاریخ در این زمینه صورت گرفته است، همیشه توسط همه ملت‌ها و ادیان الهی به عنوان یک اقدام ضد انسانی و ضد دینی و بر علیه حقوق مسلم بشری تلقی شده و به شدت محکوم گردیده است.

به یاد داریم هنگامیکه تیری جونز کشیش نژادپرست و تندرو آمریکایی، اقدام به سوزاندن قرآن کریم نمود، همه جهان، حتی آنانکه با اسلام میانه خوبی

نداشتند این عمل را تقبیح و محکوم کردند. مسلمانان به شدت از این اقدام شنیع و ضد الهی خشمگین شده و تظاهرات وسیع و بیانیه‌ها گوناگونی را منتشر کردند و در این زمینه با استقامت و افشاگری توانستند از توسعه این قبیل اقدامات جلوگیری نمایند. آنچه که حکومت بحرین و نیروهای اشغالگر عربستان سعودی در سوزاندن قران کریم و تخریب مساجد انجام داده اند، بیانگر این است که حکومت آل خلیفه و آل سعود با دشمنان اسلام و قران در یک سنگر واحد قرار دارند.

وضعیت این گونه موارد، البته، در مورد رژیم بحرین که اقدامات بسیار گسترده در مورد سوزاندن قران کریم و تخریب مساجد انجام داده است، نه تنها منعکس کننده تلاش برای کاهش بزرگی این فاجعه و جنایت است، بلکه متأسفانه حتی سازمان‌های اسلامی، از جمله سازمان کنفرانس اسلامی، نیز آنگونه که باید و شاید این اقدام را محکوم نکرده و تلاش کردند که این مساله را در حد یک حرکت قانونی و در سطح سیاست یک کشور در مورد تنظیم وضعیت اجتماعی و دینی خود تلقی نمایند و سکوت کنند.

کتاب «تخریب و نابودی مساجد در بحرین»، کتابی است که یک فاجعه انسانی، دینی، و اسلامی را ترسیم می‌کند. این کتاب، جنایت‌های گسترده‌ی تخریب و نابودی مقدسات دینی را منعکس می‌کند که در همه فرهنگ‌ها و ملت‌های جهان امری مورد احترام و مقدس است.

رژیم سلطنتی بحرین با حمایت نیروهای وهابی عربستان سعودی به نام «سپر جزیره»، جنایتی را در حق اسلام و مسلمانان مرتکب شده است که هیچ ملت، رژیم یا حاکمی در سطح جهان و در طول تاریخ چنین جنایتی را مرتکب نشده است.

تخریب دهها مسجد، سوزاندن صدها نسخه از قران کریم، نابودی اموال فراوان وقفی مساجد و مکان‌های عبادت، از بین بردن دهها حسینیه‌ها، و خراب کردن تعداد بیشماری از آرامگاه‌های اولیا و صالحان، جنایتی است که گر چه کم

و بیش در طول تاریخ وجود داشته است، اما به این وسعت و عمق و فراگیری بهیچ وجود نداشته است.

اصولا تخریب مساجد و مراکز عبادی دست اندازی به آزادی‌های دینی و هدف قرار دادن مقدسات ملت‌ها است. رژیم بحرین با این اقدامات از تمام عرف‌ها و ارزش‌های آسمانی و حتی حقوق اساسی که همه شریعت‌ها و قانون‌های آسمانی و حتی جعلی عهده دار آن هستند عبور کرده و این مساله بیانگر آن است که این حکومت در صدد هتک کامل حقوق بشر در بحرین می‌باشد.

متأسفانه حکومت بحرین به مساجد و حسینیه‌ها و قبور اولیاء و صالحان تجاوز کرده و حرمت قرآن کریم را هتک نموده است. این عمل ننگین، قطعاً، به عنوان یک نقطه سیاه در تاریخ این حکومت خودکامه نگاشته خواهد شد. این اقدام ضد اسلامی و ضد انسانی در کنار به شهادت رساندن دهها تن از مسلمانان بحرینی و نیز به زندان انداختن و شکنجه نمودن آنها، نه تنها مشروعیت این رژیم را از بین برده است، بلکه ضرورت ادامه مبارزه بر علیه آن را امری ضروری و لازم نموده است.

تخریت مساجد قدیمی و بسیار معروف بحرین که برخی از آنها دارای عمری بیش از ششصد و هشتاد سال مانند مسجد بربغی، مسجد وطیه در زنج و مسجد شیخ میثم بحرانی و نیز مسجد صعصعه بن صوحان می‌باشند، بیانگر وجود برنامه ریزی پنهان و نقشه ای کثیف برای از بین بردن همه آثار اسلامی و تبدیل بحرین به یک کشور غیر اسلامی در منطقه است. برخی از این مساجد، حتی قبل از آمدن آل خلیفه به بحرین بنا شده و هیچ توجیهی برای تخریب آنها، حتی از نظر قانونی و حقوقی وجود نداشته است.

به نظر می‌رسد سیاست تفرقه میان مسلمانان که به عنوان سیاست نهادینه شده‌ی وهابی‌ها و اکنون تکفیرها در جهان اسلام می‌باشد، در صدد بحران سازی جدی نه تنها با کشتار انسان‌ها با شیوه‌های مختلف انفجاری و غیره می‌باشند،

بلکه در پی آن هستند که همه آثار و نشانه‌های اسلامی در سطح جهان اسلام به تدریج از بین برده و جهان اسلام را از نظر هویتی و تاریخی دچار گسست جدی نمایند.

تخریب آثار اسلامی در عربستان سعودی و تخریب قبور اولیاء و صالحان در مصر و هم اکنون نابودی بسیاری از مساجد و قبور انبیاء الهی و صحابه پیامبر اکرم (ﷺ) در سوریه و عراق توسط گروه تکفیری داعش، تنها بخشی از این توطئه جهانی بر علیه اسلام و مسلمانان است که متأسفانه بیش از آنکه غیر مسلمانان عاملان اجرای آن می‌باشند، مسلمان نماها و حاکمان مزدور برخی از کشورهای اسلامی در صدد اجرای آن می‌باشند.

این کتاب نه تنها عمق این فاجعه جنایت‌آمیز را بخوبی با مدارک و مستندات مختلف نشان می‌دهد، بلکه تاریخ نگاری دقیقی از جنایت‌های مزبور با شیوه مستندسازی تفصیلی و معتبر را منعکس می‌کند.

شیوه مستند سازی، تاریخ نگاری، درج دقیق همه جزئیات، تصویربرداری از نامه‌ها و نقشه‌ها و مجوزهای ساخت و غیره برای مساجد و آثار تاریخی در این کتاب، یک کار پژوهشی بینظیری است که شایسته است، در این زمینه به عنوان یک نمونه عالی مورد توجه قرار گیرد.

لازم به تاکید است که آنچه که در این کتاب آمده است، تاریخچه تخریب و نابودی مساجد و سوزاندن قران‌ها و سایر اموال مساجد و حسینها و قبور اولیا و صالحان در بحرین تا سال ۲۰۱۱ میلادی بوده و بدیهی است که اقدامات بعدی این رژیم تا کنون که متأسفانه هنوز ادامه دارد، به رشته تحریر در نیامده است.

خواندن و آشنایی شدن با عمق این فاجعه، یک ضرورت انسانی و اسلامی برای محکوم سازی این گونه اقدامات و اعمال فشارهای لازم برای متوقف کردن چنین جنایاتی در سطح جهان، به ویژه جهان اسلام و در جامعه اسلامی است.

امیدواریم که ترجمه این کتاب، برای آشناسدن با واقعیت‌هایی که در جهان اسلام جاری است، خوانندگان را بیش از گذشته آگاه ساخته و گامی در جهت کاهش این جنایت‌ها و هتک حرمت‌ها باشد.

دکتر حسن بشیر

عضو هیئت علمی دانشگاه امام صادق (علیه السلام)

جبار شجاعی

دانش آموخته دانشگاه امام صادق (علیه السلام)

www.ketab.ir

مقدمه

هدف این پژوهش معرفی مساجدی است که توسط نیروهای امنیتی بحرین و نیز نیروهای «سپر الجزیره» عربستان سعودی در یورش سرگوبگرایانه آنها مورد تخریب قرار گرفته اند، می باشد. این اقدام پس از اعلام «قانون سلامت ملی» و دور ساختن اعتصاب کنندگان در میدان شهدا صورت گرفت. در اینجا پرداختن به تخریب مساجد به این دلیل است که مساجد از مهمترین مکانهای مقدس نزد مسلمانان است. همچنین مساجد از مکانهای عبادی است که همه ادیان آسمانی، قوانین دولتی و نیز قوانین مربوط به حقوق بشر فائل به محترم شمردن و نیز مصونیت آنها می باشند. علاوه بر آن مساجد، مکانهایی هستند که از بعد روحانی و نیز تاریخی حائز اهمیت می باشند.

در این زمینه تلاش کردیم که درباره تاریخ شکل گیری و ایجاد مساجد در زمان ساختمان سازی و نیز بازسازی آنها اشاره کنیم. همچنین تلاش کردیم در حد امکان اطلاعات بیشتری را که ثابت می کرد آنها مساجد دارای مجوز و پابرجا بودند، را ارائه نمایم.

در این زمینه تاکید می شود که آنچه دولت بحرین درباره ضد حکومتی بودن این مساجد ادعا می کند، دروغ و افترا بی بیش نیست و از تبلیغات دروغین ناشی می شود.

همچنین به تاریخ تخریب و هتک حرمت این مساجد و نیز قرآن‌های کریم و توهین به سایر مقدسات طی یک برنامه ریزی از پیش تعیین شده اشاره کردیم که هدف از آنها ایجاد اختلافات مذهبی است که حکومت علیه پیروان مذهب شیعه انجام می‌دهد؛ به دلیل اینکه همه مساجد تخریب شده توسط دولت بحرین متعلق به شیعیان است. در این رابطه بسیاری از عکس‌های مربوط به قبل از تخریب مساجد و بعد از آن را که به دست ما رسیده اند به همراه برخی از مدارک مربوطه آورده ایم.

لازم به یادآوری است که به بسیاری از اسناد مهم به دلیل مسائل امنیتی و جلوگیری از افشای نام کسانی که این مدارک را در اختیار ما گذاشته اند، اشاره نکرده ایم.

در پایان نیز به برخی از بیانیه‌ها و اعلامیه‌های صادره‌ی مربوط به محکوم کردن این اقدام توسط گروه‌ها، سازمان‌ها و نیز شخصیت‌های مختلف اشاره نموده ایم.

خاطر نشان می‌سازد که ممکن است به هنگام مطالعه، خواننده با تفاوت‌هایی در اطلاعات و مدارک بین یک مسجد و مسجد دیگر روبرو شود که این مسأله به شرایط امنیتی حاکم بر می‌گردد که بازدید از تمامی مساجدی که مورد حمله قرار گرفته اند را محدود کرده است. لذا نتوانستیم از همه مساجدی که مورد حمله قرار گرفته بودند بازدید کنیم. رژیم بحرین به خاطر ترس از عکس برداری و انتقال این عکس‌ها به رسانه‌های خارجی و انتشار آن در معرض افکار عمومی جهانی اجازه‌ی ورود به محدوده‌ی مساجد ویران شده نمی‌داد. به همین دلیل بدون اینکه از هیچ مرکز رسمی یا مؤسسه و یا تشکیلات خاص مرتبط به این موضوع کمک بگیریم، تلاش کردیم همه‌ی مستندات و مدارک مربوط به این مساجد را گردآوری کنیم.

بنابراین، خواننده محترم به دلیل درج نکردن منابع شفاهی و نقل قولی ما را خواهند بخشید. البته این امر به درخواست خود افراد به دلیل ترس از

پیگیری‌های امنیتی در صورت انتشار این موارد که در بر دارنده اسامی آنان می باشد، انجام گرفته است.

در اینجا باید به دو نکته اشاره نمود:

اول: تخریب مساجد اقدامی است که هیچگاه در تاریخ بحرین سابقه نداشته است، مگر در زمان اشغال بحرین توسط گروه خوارج (أباضی ها) که مساجد و مدارس دینی، مانند مدرسه شیخ داوود در «جزیره النبیہ صالح» را ویران کردند. و امروزه همان سناریو در طول سه ماه از سال ۲۰۱۱ میلادی به دست دولت بحرین و نیروهای اشغالگر سعودی که به نام «درع الجزیره» (سپر الجزیره) معروف هستند، تکرار شده است.

دوم: برای رفع هر شبهه، کسانی که این مساجد را ویران کردند می توانند مستندات قانونی این مساجد را از اداره اوقاف شیعه درخواست نمایند.

لازم به ذکر است که ما فقط به مساجد پرداختیم و هیچ سخنی از شمار زیادی حسینه که مورد هتاک قرار گرفتند، نگفتیم. به همین خاطر امیدواریم که بتوانیم پژوهش مستقل و ویژه ای را جهت بررسی وضعیت حسینه‌ها داشته باشیم.

این پژوهش، تنها گوشه ای از جنایات متعدد سرکوبگرایان سعودی و بحرینی طی حمله‌ی وحشیانه‌ی آنها در ماه‌های مارس، آوریل و می سال ۲۰۱۱ را پوشش داده است. و از آنجایی که این وحشیگری‌ها تا لحظه‌ی نگارش نوشته حاضر هنوز هم ادامه دارد، تعداد مساجد تخریبی روز به روز در حال افزایش است.